

BOTANICUM

KASVITIETEEN TIEDOTUSLEHTI • 5/2015 • 29.5.2015

Helsingin yliopiston Luonnontieteellisen keskusmuseon Luomuksen kasvitieteen yksikkö
sekä Biotieteiden laitos (kasvibiologia)

Vastaava päätoimittaja Marko Hyvärinen (@helsinki.fi), toimittaja Leena Helynranta (@helsinki.fi)

LUOMUS

LUONNONTIETEELLINEN KESKUSMUSEO
KASVITIEDE

Vierailijoita

- 12.5. **Lennart Stenberg**, Sweden, Stockholm, Naturhistoriska riksmuseet. *Norrbottnensflora*. Yhteyshenkilö Alexander Sennikov.
- 25.–29.5. **Anton Igersheim**, Itävalta, Naturhistorisches Museum Wien. *Collections of Franz Wilhelm Sieber (1789–1844), Phanerogams and Cryptogams*. Yhteyshenkilöt Henry Väre ja Sinikka Piippo.
- 25.5.–6.6. **Jessica Hellmann**, USA, Indiana, University of Notre Dame. Dr. Hellmann's visit to Luomus, SYKE, and Turun yliopisto is sponsored by a Fulbright Specialist Program scholarship. Her visit includes workshops with research groups, e.g. the assisted migration group, seminars, and a PhD student course. Contact person Maria Hällfors.
- 30.5.–13.6. **Paul Maas & Hiltje Maas-van de Kamer**, Alankomaat, Utrechтин yliopisto, vierailevat kasvimuseossa ja työskentelevät yhdessä Leo Junikan kanssa *Oxandra revision (Annonaceae)* parissa.
- 14.–20.6. **Yuri Ivanenko**, Russia, St. Petersburg State University. *Diphasiastrum*. Yhteyshenkilö Alexander Sennikov.

Igersheim

Hellmann

Matkoilla

- 15.–21.5. **Pertti Uotila**, Venäjä, Pietari, Komarov Botanical Institute (LE), herbaariotyöskentelyä (*Chenopodiaceae*).
- 1.–5.6. **Pertti Uotila**, Sveitsi, Geneve, Conservatoire et jardin botaniques ville de Geneve (G), herbaariotyöskentelyä (*Chenopodiaceae*).
- 1.–6.6. **Alexander Sennikov & Henry Väre**, Venäjä, Komin tasavalta, Syktyvarin yliopiston kutsumana. Aiheena kasvikoelmien digitointi. Mukana matkalla myös projektipäällikkö Kari Lahti ja tietotekniikka-asiantuntija Hanna Koivula Luomuksesta sekä johtava asiantuntija Tapio Lindholm Suomen ympäristökeskuksesta.
- 18.–21.6. **Alexander Sennikov**, Russia, Ryazan Region, field excursions (*Hieracium*).

Kesäkuun päivystys kasvimuseolla (viikko, päivät, nimi, puhelinnumerot)

23	(1.–5.6.)	Sinikka Piippo	02941 24457	050 448 6257
24	(8.–12.6.)	Alexander Sennikov	02941 24431	050 448 6231
25	(15.–18.6.)	Mikko Piirainen	02941 24438	050 416 0388
26	(22.–26.6.)	Pirkko Piirainen	02941 24059	050 448 6299
27	(29.6.–3.7)	Sampsa Lommi	02941 24417	050 448 6317

Museoavustajia kokoelmien muuttourakkaan

Luomus hakee museoavustajia määräaikaan osa-aikaisiin työsuhteisiin 1.8.2015 alkaen (tai sopimuksen mukaan) enintään 7 kuukaudeksi (yhteensä 20 henkilötyökuukautta). **Haku on Helsingin yliopiston sisäinen 2.6. saakka.** Museoavustajien tehtävänä on yliopiston hallintorakennuksen kellarikerrokseen sijoitetun putkilokasviherbaarion (500 000 näytettä) järjesteleminen muuttokuntoon sekä muuttokuorman järjesteleminen uudelleen kaappeihin vastaanottopäässä. Tehtävän menestyksellinen hoitaminen edellyttää kykyä huolelliseen ja järjestelmälliseen työskentelyyn hauraitten ja systemaattisissa järjestyksessä olevien näytteiden parissa. Tehtävää täytettäessä katsotaan eduksi kokemus työstä luonnontieteellisten kokoelmien parissa. Hakemuksiin on liitettävä ansioluettelo (CV) sekä muut asiakirjat, jotka voivat vaikuttaa valintaan. Hakemukset osoitetaan Luonnontieteellisen keskusmuseon johtajalle ja toimitetaan osoitteeseen Helsingin yliopiston kirjaamo, PL 3 (Fabianinkatu 33), 00014 Helsingin yliopisto, tai hykirjaamo@helsinki.fi. Hakuaika päättyy 2. kesäkuuta 2015. Lisätietoja tehtävästä antaa Luonnontieteellisen keskusmuseon kasvitieteen yksikön johtaja **Marko Hyvärinen**, marko.hyvarinen@helsinki.fi, 02941 24440.

Suomen Lajitietokeskus ja Laji.fi avattu

Ote Luonnontieteellisen keskusmuseon Luomuksen johtajan **Leif Schulmanin** *Seminaarin avaussanoista* Suomen Lajitietokeskuksen avajaisseminaarissa Helsingissä 22.5.

Suomen Lajitietokeskus on pitkän suunnittelun hedelmä. Pitkin 2000-luvun alkua on erilaisissa työryhmissä, julkaisuissa ja kommentaareissa ehdotettu perustettavaksi palvelua, jossa lajitieto saataisiin avoimeksi ja yhteen paikkaan jakoon. Asia konkretisoitui ja otti askeleen eteenpäin vuonna 2012, kun ympäristöministeriö kutsui kokoon lajitietokeskuksen käynnistämisseminaarin. Kaikki merkittävimmät alan toimijat Suomesta olivat paikalla ja seminaarissa muodostettiin täysin yhteinen käsitys ja konsensus siitä, että asiaa lähdetään ajamaan. Luomus valtuutettiin vetämään hanketta esittämänsä periaatesuunnitelman pohjalta. Tämän jälkeen lajitietokeskus tuli vielä kiireellisenä toimenpiteenä Suomen biodiversiteettistrategiaan ja toimintaohjelmaan.

Vihdoin viime vuonna lajitietokeskuksen perustaminen varmistui, kun rahoitus järjestyi. Ensinnäkin saatiin mittava rahoitus Suomen ympäristökeskuksen johtamalle Envibase tietojärjestelmä- ja avoimen datan hankkeelle, jossa lajitietokeskus on osahanke. Rahoitus saatiin valtiovarainministeriön tuottavuusrahoituksesta ja asiasta sopivat valtiovarainministeri Rinne ja ympäristöministeri Niinistö. Tämän lisäksi Suomen Akatemia myönsi tutkimusinfrastruktuuriohjelmastaan rahoitusta samalle kokonaisuudelle, Luomuksen vetämän konsortion hakemukselle, jossa olivat mukana Turun yliopiston eläinmuseo, Oulun yliopiston biodiversiteettiyksikkö ja digitointikeskus Digitalium Itä-Suomen yliopistosta. Konsortio sai rahoitusta nimenomaan tämän palvelun tutkimusominaisuuksien kehittämiseen ja myös uuden digitaalisen lajidatan tuottamiseen luonnontieteellisiä kokoelmia digitoimalla ja DNA-viivakoodeja yhdistämällä organismitasoisin tietoihin.

Nyt ja seuraavat muutamat vuodet rakennetaan Suomen Lajitietokeskus -palvelua. Luomus vetää hanketta, joka on mitä suurimmassa määrin iso yhteistyöverkostonhanke. Missään nimessä Luomus ei tätä yksin pysty tekemään, vaan on riippuvainen siitä, että koko lajitietoyhteisö Suomessa on mukana. Luomus on sitoutunut siihen, että palvelua ylläpidetään rakennusvaiheen jälkeen, mutta tietysti toivoo ja uskoo, että myös jatkokehitykseen pystytään uusin hankkein ja uusin yhteistyöjärjestelyin, kun ensin on päästy runko ja perusta rakentamaan.

Useat maat eri puolilla maailmaa ovat jo omat lajitietokeskuksensa rakentaneet. Nyt Suomi liittyy tähän joukkoon. Kehitämme palvelua kestäväen kehityksen menetelmin, ja sen takia avaamme jo tänään Lajitietokeskuksen portaalin, nimenomaisesti keskeneräisenä ja kehityksen alla olevana ympäristönä, koska uskomme siihen, että yhdessä kehittämällä siitä tulee lopulta paljon parempi. Kun avaamme verkkopalvelun keskeneräisenä, pystymme haastamaan ihmiset paitsi tutustumaan siihen, myös huomaamaan kehitystarpeita ja toivottavasti kertomaan niistä meille.

Näin voin juhlallisesti linkkiä klikkaamalla julistaa Suomen Lajitietokeskuksen avatuksi.

SUOMI

laji.fi

<http://www.laji.fi/>

LAJI.FI Havainnot & kokoelma- ja lajitietokeskus Lajitietokeskus Aineistot Yleistä & ajankohtaista

Hae laji nimestä

suomeksi suomi

LAJI.FI
SUOMEN LAJITIEKESKUS
FINLANDS ARTDATABANKEN
FINNISH BIODIVERSITY INFO FACILITY

Suomen Lajitietokeskus kokoaa eri-alueilla kerätyt tiedot saataville yhteen paikkaan. Eläintajia koskuvat tiedot on tarkasti yhteiskunnalliselle päätöksenteolle ja tiedonvälitykselle ympäristöstä kiinnostuneille kansalaisille.

Havainnot ja näytteitä 35 959 324 Lajeja 49 573 Aineistoa 326

Tervetuloa avoimeen testiympäristöön!

Ilmoita lajihavaintosi
Kehitämme parhaillaan Laji.fi -laajennuksen äännekuvausta. Täällä välit.

Etsi laji

Tai mene suoraan lajitteluun

Seminaarissa puhuivat

Suomen itsenäisyyden juhlarahaston johtava asiantuntija Marja Pirttivaara: *Avoin julkinen tieto, Avoin data: Miksi tietoa tulisi jakaa?* Helsingin yliopiston geoinformatiikan apulaisprofessori Tuuli Toivonen: *Avoin tiede ja lajitiedot: enemmän hyötyjä vai riskejä?* Faunatica Oy:n toimitusjohtaja Marko Nieminen: *Avoimen lajidatan hyödyt yritystoiminnassa.* Lajitietokeskuksen projektipäällikkö Kari Lahti: *Suomen Lajitietokeskus toiminnassa.* Global Biodiversity Information Facility (GBIF) -järjestön asiantuntija Dmitry Schigel: *Open biodiversity information: international perspectives.*

Kommenttipuheenvuoron esittivät

WWF Suomen pääsihteeri Liisa Rohweder, Suomen luonnonsuojeluliiton puheenjohtaja Risto Sulkava, BirdLife Suomen toiminnanjohtaja Aki Arkiomaa, Luonto-Liiton Antti Salovaara, ympäristöministeriön ylijohtaja Timo Tanninen, Suomen ympäristökeskuksen pääjohtaja Lea Kauppi ja Open Knowledge Finland -yhdistyksen toiminnanjohtaja Teemu Ropponen. Tilaisuus päättyi paneelikeskusteluun. Seminaarin voi **katsoa tallenteena verkossa.**

Kaisaniemen uudistaminen etenee – evoluutiopuu puhkeaa kukkaan

Kaisaniemen kasvitieteellisen puutarhan uuden systemaattisen osaston istutustyöt ovat alkaneet, minkä takia alue on ympäröity aidalla ja suljetaan yleisöltä lähiaikoina. Rautatieaseman puoleisesta pikkuportista voi edelleen kulkea avaimella, mutta Kasvimuseolle päästäkseen on kierrettävä kasvihuoneet luoteispuolelta. Evoluutiopuuhun istutetaan 850 kasvikantaa, eli noin kaksi kertaa enemmän kuin osastossa aikaisemmin oli. Valikoimaan kuuluu sekä vanhoja entisen ”systiksen” kantoja että uusia taimia Kumpulán kasvihuoneelta, ja joitakin kasveja siirretään paikalle Kaisaniemestä ja Kumpulasta. Lisäksi koko joukko lajeja on menossa kylvöön tai siemenet vasta tilaukseen. Niinpä ihan kaikkea ei ehdittäne istuttaa avajaisiin, kesäkuuhun 2016 mennessä. — Pertti Pehkonen

Näkymä Palmusalin katolta on kuin palatsin puutarhaan. Tarvitaanko istutuksiakin? Kuva Pertti Pehkonen 20.5.2015.

Saatuja apurahoja

- **Teija Alanko**, 990 € YEB-tutkijakoulun matkaraha (YEB = Ympäristö-, elintarvike- ja biotieteellinen tutkijakoulu), Nordic Archaeobotany Group -seminaari, Moesgård Museum, Århus, Tanska, 19.-21.8.2015.
- **Péter Poczai**, 1200 € Systematics Research Fund jointly administered by the Systematics Association and the Linnean Society of London, molecular phylogeny of ragweeds (*Ambrosia*, Asteraceae). The main objective of the project is to reconstruct the time calibrated phylogeny and historical biogeography of the genus *Ambrosia*.
- **Marko Hyvärinen** ja työryhmä, 30 000 € Kew Gardensin vetämä Global Tree Seed Bank -projekti, jossa Luomus kerää suomalaisten puulajien siemeniä tallennettavaksi Millenium Seed Bankiin.
- **Marko Hyvärinen** ja työryhmä, 15 000 € Tieteellisten Seurain Valtuuskunta, Jäkälatieteen maailmankongressin (IAL8 Symposium) järjestäminen.
- **Tuula Niskanen**, 3-vuotinen Early Career Research Fellowship paikka, Lontoo, Kew. Hän aloittaa siellä 3.8.2015. Tutkimus keskittyy helttasienten taksonomiaan.

Societas pro Fauna et Flora Fennican apurahat kasvi- ja sienitieteelle 2015

- **Teija Alanko**, 3 300 € Arkeobotaniikkaa akateemisessa puutarhassa – tutkimus Kaisaniemen puutarhasta.
- Margareta Fiskars, 1 000 € Fördelningen av färgmorfer i olika populationer av Adam och Eva.
- Karoliina Heiskanen, 800 € Variksenmarjan peittävyuden muutokset tunturikoivikossa mittarituhoalueilla.
- John Hindrén, 1 000 € Fältstudie om *Dactylorhiza sambucina* och dess reproduktionsframgång.
- Sini Juntunen, 800 € Vaikuttaako Batesian mimikry – kasvien spatiaalinen rakenne pölytysmenestykseen?
- Mari Jäntti, 800 € Energiapuun korjuun vaikutus lahoppuun ja jäkäälälajiston monimuotoisuuteen.
- Hannu Klemola, 1 000 € Pohjoismaisen Luonnonkukkien päivän järjestämiseen 2015.
- Panu Kunttu, 3 000 € Itämeren saaristometsien kääväkäsyhteisöt ja niiden vaste ympäristömuuttujiin.
- Essi Lakso, 800 € The effect of species, nutrients and light on the isotope value of phytoplankton.
- Ahti Launis, 3 300 € Huippuvuorten triaskautisen kasvifossiililajiston selvitys.
- Johanna Levlin, 1 000 € Upplevelsemässig och probleminriktad botanisk uteundervisning i högstadiet.
- Che Liu, 800 € Shifts in plant phenology and physiological traits due to microclimatic change.
- Carl Lundell, 3 300 € Ekofysiologisk modellering av övervintringen och årscykeln hos nordliga växter.
- Minna Lyytikäinen, 2 800 € Hyönteispopulaatioiden kasvun aiheuttamat vaikutukset puu- ja maisematasolla.
- Heidi Mod, 3 000 € Bioottiset interaktiot arktisen kasvillisuuden mallintamisessa muuttuvassa ilmastossa.
- **Juha-Matti Niemi-Kapee**, 3 000 € Ohuiden sammalkattojen toiminta, erityispiirteet ja lajisto Suomessa. (Susanna Lehvävirran viherkattohankkeessa).

- Pekka Niittynen, 3 000 € Arktisen kasvillisuuden ja ekosysteemiprosessien herkkyys lumipeitteen muutoksille.
- Annina Niskanen, 3 000 € Refugioiden tunnistaminen ja merkitys luonnon monimuotoisuuden ylläpitäjänä arktisissa ekosysteemeissä.
- Tua Nylén, 3 000 € Itämeren hiekka- ja dyynirannat ekogeomorfologisena järjestelmänä.
- Maria Piisilä, 3 000 € F-box -proteiinit kasvien sopeutumisessa muuttuviin ympäristöolosuhteisiin.
- Aurora Prättälä, 1 000 € Limasieniyhteisöt erilaisilla kasvualustoilla.
- **Sonja Saine**, 1 000 € Metsäjatkumon vaikutukset lahojajasienyhteisöihin. (Sonja on Luomuksessa kesäharjoittelijana Suomen luonnonkasvien etäsuojeluhankkessa ja sammaltiimissä).
- Tiina Salo, 3 000 € Ekosystemfunktioner i olika undervattensväxtsamhällen i Östersjön.
- **Alexander Sennikov**, 3 000 € for an expedition: In the footsteps of the Great Kola Expedition: SE coast of the Kola Peninsula.
- Pinja Tegelberg, 800 € Abskissihappovälitteistä antosyaanibiosynteesiä säätelevät MYB-geenit mustikalla.
- Leo Vainio, 800 € *Sphagnum*-suvun metaboliikka.
- Anna-Maria Virkkala, 800 € Kumpuamisilmion vaikutus rakkolevän (*Fucus vesiculosus*) fotosynteesitehoon.
- **Orvo Vitikainen**, 1 000 € kirjoitustyötä varten: William Nylanderin elämä ja toiminta
- Hanna Wiklund, 1 000 € Tidens betydelse vid bekämpning av invasiva arter: ett experiment med jättebalsamin.
- Annika Öhberg, 800 € Den genetiska variationen i populationer av rödsvingel *Festuca rubra* L.

Suomen Biologian Seura Vanamon apurahat kasvi- ja sienitieteelle 2015

- Konsta Happonen, 1 300 € Uhanalaisten tunturiluontotyyppien kaukokartoittaminen leijailmakuvauksella.
- Anu Hakkarainen, 1 300 € Kolmen termittisienilajin väliset erot ravinnonkäytössä, lignoselluloosaa muokkaavien entsyymien tuotossa ja optimikasvulämpötiloissa.
- Maija Huusko, 1 300 € 8th International Conference on Mycorrhiza (ICOM8) in Flagstaff (Arizona), research visit to Kansas State University (Kansas), field work in North Cascades (Washington).
- Mari Jäntti, 950 € Energiapuun korjuun vaikutukset lahoppuun ja lahoppuulla elävän jäkälälajiston monimuotoisuuteen.
- Miia Kokkonen, 1 300 € Subtrooppisten kääpien lajikoostumus ja substraattipreferenssit luonnonsuojelualueella Etelä-Brasiliassa.
- Anna Norberg, 450 € Lahoppuulla elävien sieniyhteisöjen rakentuminen ja monimuotoisuus muuttuvissa elinympäristöissä.
- Julia Palorinne, 1 300 € Nokineulalajiston monimuotoisuus ja ekologia pystyynkuolleella koivulla.
- Aurora Prättälä, 1 000 € Limasieniyhteisöt erilaisilla kasvualustoilla.
- **Sonja Saine**, 1 000 € Metsäjatkumon vaikutukset lahojajasienyhteisöihin. (Sonja on Luomuksessa kesäharjoittelijana Suomen luonnonkasvien etäsuojeluhankkessa ja sammaltiimissä).

Koivuristeytyksiä Kumpulassa

Kumpulassa kasvitieteellisessä puutarhassa kasvaa lähes 20 koivulajia. Koivun (*Betula*) suvussa erotellaan kaikkiaan noin 50 lajia, joiden evoluutio ja sukulaisuussuhteet tunnetaan huonosti. Tämän selvittämiseksi Kumpulassa suoritetaan keväällä 2015 rauduskoivun (*Betula pendula*) ja muiden koivulajien välisiä risteytyksiä. Tutkimuksessa eri lajien koivujen emikukat suljetaan siitepölytyiviiseen pölytyspusssiin, jonka sisään lisätään rauduskoivun hedekukista kerättyä siitepölyä. Näin varmistetaan risteytyminen rauduskoivun kanssa. Risteytyksen tapahduttua pussit poistetaan, oksat merkitään teipillä ja siementen annetaan kehittyä.

Kypsät siemenet kerätään loppukesällä. Tutkimuksessa selvitetään, mitkä lajit pystyvät risteytymään rauduskoivun kanssa ja tuottamaan lisääntymiskykyisiä jälkeläisiä. Eri lajien ja jälkeläistöjen genomeja (eli perimää) voidaan jatkossa myös sekvensoida ja siten selvittää genomien erilaisuutta. Tämä antaa tietoa koivujen lajiutumuksesta ja koivun suvun geneettisestä monimuotoisuudesta. Kun ymmärretään eri koivulajien sisäisen ja niiden välisen geneettisen muuntelun määrä, pystytään huolehtimaan paremmin myös tämän muuntelun säilymisestä.

Tutkimus tehdään Helsingin yliopiston (HY) ja Luonnonvarakeskuksen (Luke) yhteistyöprojektina. Risteytyksiä tekevät FT Kaisa Nieminen (Luke), FM Juan Alonso Serra (HY), FM Juha Immanen (HY) ja Katja Kainulainen (HY). Lisätietoja: Kaisa Nieminen, Luonnonvarakeskus (Luke), Vihreä teknologia, Jokiniemenkuja 1, 01301 Vantaa, puh. 029 532 5274, kaisa.nieminen@luke.fi

Näyttely kasvien etäsuojelusta Kaisaniemeen

Suomen luonnonkasvien etäsuojelua (Escape-hanke) esittelevä yleisönäyttely avataan Kaisaniemen puutarhalla **tiistaina 16.6. klo 14**. Näyttely sijaitsee Kaisaniemenrannan puolella puutarhaa, pyöreässä kasvihuoneessa kahvila Violan edessä. Olkaa lämpimästi tervetulleita! Kahvitarjoilu.

- 14.00–14.10 *Tervetulosanat*, projektikoordinaattori **Sanna Laaka-Lindberg**
- 14.10–14.25 *Näyttelyn avaus*, yksikönjohtaja **Marko Hyvärinen**
- 14.25–14.40 *Kasvitieteellisten puutarhojen rooli etäsuojelussa*, intendentti **Leo Junikka**
- 14.40–15.00 *Musiikkia*, Ohjelmopalvelu Ruutikellari – Petri Keinonen & Kati Kotilainen

Georg Gimplin muistopenkki

Tiistaina 26.5. paljastettiin germaanisen filologian yliopistonlehtori **Georg Gimplin** (1949–2014) muistopenkki Kaisaniemen kasvitieteellisessä puutarhassa. Tilaisuuteen oli saapunut noin 25 Gimplin ystävää, kollegaa ja omaista. Georg Gimplin akateeminen opettajan ura Helsingin yliopistossa kesti lähes 40 vuotta. Hän oli kasvitieteellisen puutarhan ihailija, ja hänellä oli tapana keväisin tulla puutarhaan korjaamaan tenttipapereita. Gimplin kollegat ja ystävät päättivät lahjoittaa hänen muistolleen omistetun penkin sijoitettavaksi Kaisaniemen puutarhaan. Lahjoitus hoidettiin Kasvitieteellisen puutarhan ystävät -yhdistyksen kautta.

Valurautajalkainen puupenkki sijaitsee puutarhan luoteiskulmassa Ikkala-rakennuksen pohjoispuolella olevan pienen kalliopaljastuman ja evakossa olevan kotkapatsaan vieressä. Penkki on käytännössä valmistettu käsityönä; valmistaja on turkulainen Merrus Oy ja mallin nimi on Mathildedal. Kaisaniemessä on käytössä neljää erilaista penkkimallia, mutta jatkossa alueelle hankitaan vain Mathildedal-penkkejä.

Gimplin muistopenkki on ensimmäinen muistopenkki Kaisaniemen puutarhassa. Kumpulän puutarhassa Yläkartanon seinustalla on Kasvitieteellisen puutarhan ystäväyhdistyksen vuonna 2012 lahjoittama muistopenkki. Ulkomailla muistopenkkejä on monissa kasvitieteellisissä puutarhoissa. — Pertti Uotila

Muistopenkki on paljastettu ja Georg Gimplin leski, Pirkko Sallinen-Gimpl, sai kunnian istua sillä ensimmäisenä. Hankkeen puuhamies prof. emer. Andrew Chesterman vasemmallalla. Kuva LH 26.5.2015

Uusia julkaisuja 2015

- Ahti, T., Pino-Bodas, R. & Stenroos, S.** 2015: *Cladonia corymbescens* consists of two species. — Mycotaxon 130(1): 91–103. Julkaistu [online](#) 22.4.2015.
- Junikka, L.** 2015: Tutkimuksia Brasilian Amazoniassa. — Luonnon Tutkija 118: 170–177.
- Koponen, T.** 2015: Charles Emil Boldt, Lohjan kasviston ja kasvillisuuden tutkija. — Kirkhakkinen. Lohjan Kotiseutulehti 26: 32–35.
- Kravchenko, A.V., Uotila, P. & Jakovlev, J.** 2015: Localities in Zaonezhye area used in species lists of vascular plants, bryophytes, lichens, fungi and insects, and their toponyms. — Reports of the Finnish Environment Institute 40: 339–344.
- Kravchenko, A.V., Uotila, P., Piirainen, M. & Sennikov, A.N.** 2015: Vascular plant flora of Zaonezhye Peninsula. — Reports of the Finnish Environment Institute 40: 153–191.
- Piirainen, M.** 2015: Proposal to conserve the name *Halostachys* (*Chenopodiaceae* s.str.; *Amaranthaceae* sensu APG: *Salicornioideae*) with a conserved type. — Taxon 64: 386–387.
- Pino-Bodas, R., Pérez-Vargas, I., Stenroos, S., Ahti, T. & Burgaz, A. R.** 2016: Sharpening the species boundaries in the *Cladonia mediterranea* complex (*Cladoniaceae*, Ascomycota). — Persoonia 37: 1–12. Julkaistu [online](#) 30.4.2015.
- Thüs, H., Orange, A., Gueidan, C., Pykälä, J., Ruberti, C., Lo Schiavo, F. & Nascimbene, J.** 2015: Revision of the *Verrucaria elaeomelaena* species complex and morphologically similar freshwater lichens (*Verrucariaceae*, Ascomycota). — Phytotaxa 197(3): 161–185.

Esiintymisiä

von Bonsdorff, Tea: *Kevät toi harvinaisen komean korvasienisadon – Vielä ehtii kevään sieniapajille.* Lehtihaastattelu ja [verkkovideo](#), Helsingin Sanomat, 29.5.

Kurtto, A.: *Skattan Ruusu ja Rööperin Paratiisikukka.* Lehtihaastattelu, Helsingin Sanomat, 27.5.

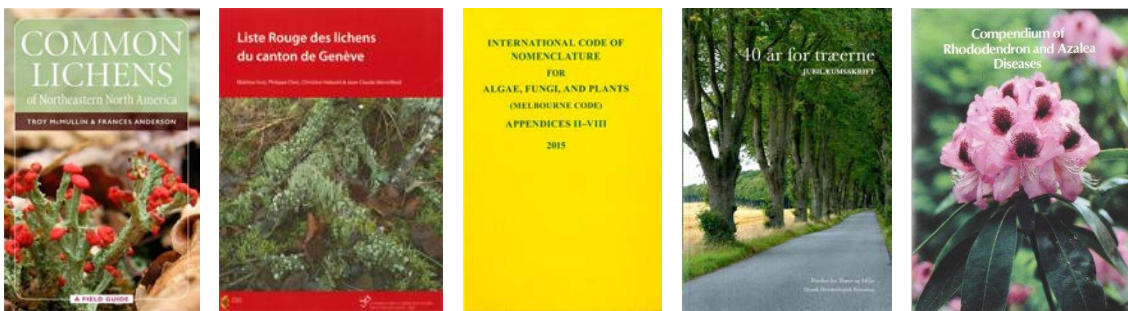
- Miranto, M. & Pulkkinen, M.:** *Saintpaulioiden suojelu kasvit ieteellisessä puutarhassa*. Radiohaastattelu, [Yle Tiede](#) [Tiedeykkönen](#), 19.5. Saintpaulia-osio alkaa noin 33 minuutin kohdalla.
- Pehkonen, P.:** *Puutarhasta täydennystä lääkekaappiin*. Tv-haastattelu, MTV3, [Huomenta Suomi](#), 12.5.
- Pehkonen, P.:** *Kaisaniemen puutarhan uudistukset*. Esitelmä, Suomen Biologian Seura Vanamon vuosikokous, Helsinki, 27.5.

Kirjallisuuskatastrofi

Kasvitieteellistä kirjallisuutta on kohdannut onnettomuus. Tieteellisten seurain valtuuskunnan julkaisuvarastossa syksyllä 2014 tehty sisäilmatutkimus osoitti, että varastossa on erittäin pahasti kostuneita alueita. Lisäksi siellä säilytettävistä niteistä osa on pahasti likaantunut. Kostuneimmissa tiloissa olevaa aineistoa on keväällä asetettu käyttökieltoon. Kaikki *Acta Botanica Fennica* -sarjan niteet olivat juuri pahiten saastuneessa varastotilassa ja ovat siis tuhoutuneet. — Timo Koponen

Kasvitieteen kirjaston uutuuksia

- McMullin, T. & Anderson, F. 2014: *Common lichens of northeastern North America. A field guide*. — 180 s. The New York Botanical Garden, Bronx, New York.
- Vust, M., Clerc, P., Habashi, C. & Mermilliod, J.-C. 2015: *Liste rouge des lichens du canton de Genève*. — 160 s. Conservatoire et Jardin Botaniques de la Ville de Genève, Genève.
- Wiessema, J.H. ym. (toim.) 2015: *International code of nomenclature for algae, fungi, and plants (Melbourne code)*. Adopted by the Eighteenth International Botanical Congress, Melbourne, Australia, July 2011. Appendices II–VIII. — *Regnum vegetabile* 157: 1–492.
- Steffensen, H., Lund, H. & Dahl Møller, J. (toim.) 2014: *40 år for træerne. Jubilæumsskrift*. — 113 s. Fonden for Træer og Miljø og Dansk Dendrologisk Forening. Eget forlag, København. (Dendrologian Seuralle)
- Coyier, D.L. & Roane, M.K. (toim.) 1986: *Compendium of Rhododendron and Azalea diseases*. — 65 s. The American Phytopathological Society, St. Paul, Minnesota. (Dendrologian Seuralle)

Lahjoituksia Teuvo Ahdilta

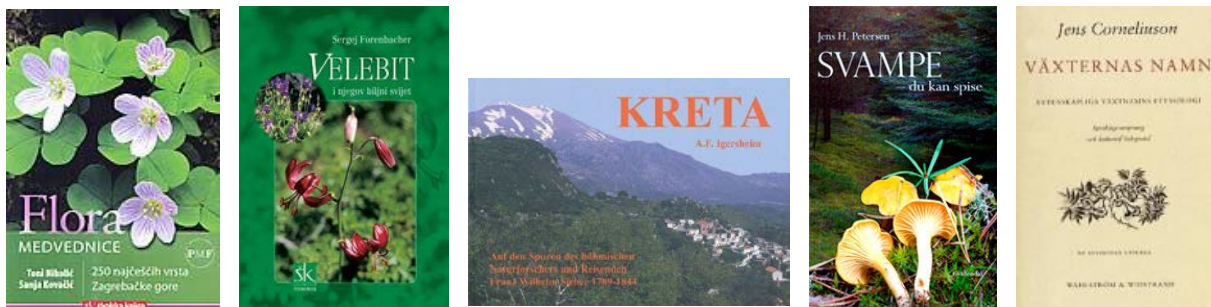
- Nikolić, T. & Kovačić, S. 2008: *Flora Medvednice. 250 najčešćih vrsta Zagrebačke gore*. — 543 s. Školska knjiga, Zagreb.
- Forenbacher, S. 2001: *Velebit i njegov biljni svijet*. — 800 s. Školska knjiga, Zagreb.

A.F. Igersheimilta

- Igersheim, A.F. 2010: *Kreta. Auf den Spuren des böhmischen Naturforschers und Reisenden Franz Wilhelm Sieber 1789–1844*. — 327 s. Verlag des Naturhistorisches Museum Wien.

Otto Miittiseltä

- Petersen, J.H. 2014: *Svampe – du kan spise*. — 153 s. Gyldendal, København. (Suomen Sienseuralle)

Marjatta Rautialta

- Corneliuson, J. 1997: *Växternas namn. Vetenskapliga växtnamns etymologi. Språkligt ursprung och kulturell bakgrund*. — 602 s. Wahlström & Widstrand, Stockholm.
- Desmond, R. 1992: *The European discovery of the Indian flora*. — 355 s. Oxford University Press, Oxford.

Schneebeli-Graf, R. 2015: Blütenland China. Botanische Berichte und Bilder. 1. Zierpflanzen. Vorkommen Symbolik Wirkstoffe. 2., überarb. Aufl. — 157 s. Birkhäuser Verlag, Basel.

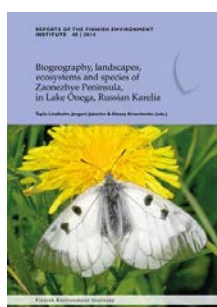
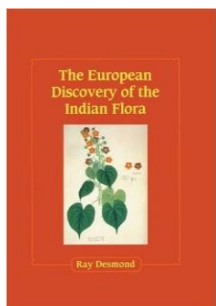
Schneebeli-Graf, R. 2015: Blütenland China. Botanische Berichte und Bilder. 2. Nutz- und Heilpflanzen. Vorkommen Symbolik Wirkstoffe. 2., überarb. Aufl. — 160 s. Birkhäuser Verlag, Basel.

Pertti Uotilalta

Lindholm, T., Jakovlev, J. & Kravchenko, A. (toim.) 2015: Biogeography, landscapes, ecosystems and species of Zaonezhye Peninsula, in Lake Onega, Russian Karelia. — Reports of the Finnish Environment Institute 40/2014: 1–360.

Li Xingjiangilta

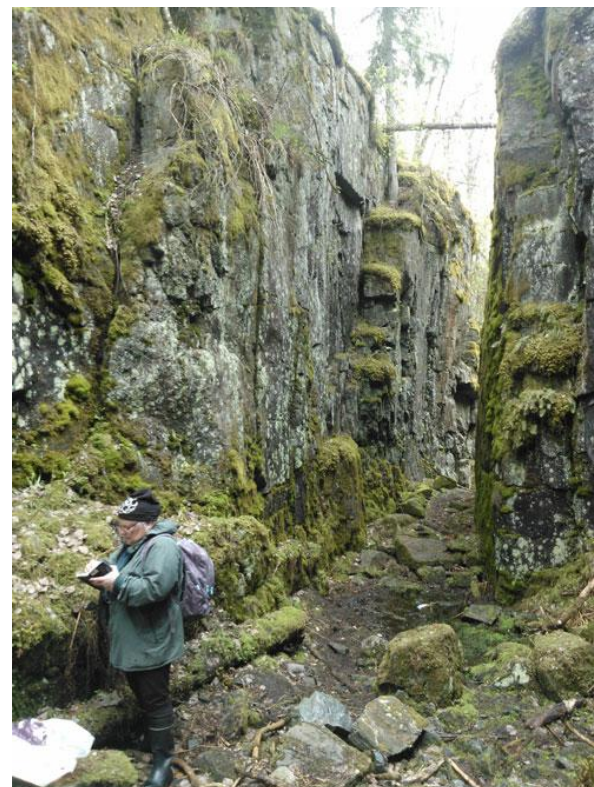
Liu, P., Liu, H., Yang, Z., Zhang, D., Wang, X., Zhang, J. & Ma, W. (toim.) 2014: Collected works of academic papers by profs. Zang Mu and Li Xingjiang. — 1296 s. Chinese Academy of Sciences. Kunming.

Terveisiä Mustavuoresta

Suomen Sammalseuran kevätretki järjestettiin 11.5. Helsingin Mustavuoreen. Mustavuori on pääkaupunkiseudun ehkä arvokkain lehto ja kuuluu Natura-luonnonsuojelualueeseen (Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet). Luonnoltaan Mustavuori on hyvin monipuolinen: ”vuoren” laella on kuivaa kalliomännikköä kun taas rinteillä ja alempana kuivia ja kosteita lehtoja. Kiinnostavimpia havaintoja tällä kertaa olivat kalliokaviosammal (*Buxbaumia aphylla*) ja pikkukastesammal (*Plagiochila porelloides*), joka oli harvinaisesti itiöpesäkkeellinen. Mustavuoren kallioperässä on kalkkikiveä, ja seinämltä löytyykin myös kiinnostavaa kalkkikallioiden lajistoa.

Luomuksen Sammaltiimistä retkeilylle osallistuvat **Xiaolan He**, **Nijole Kalinauskaite**, **Timo Koponen** ja **Sanna Laaka-Lindberg**. — Xiaolan He

▲ Kristiina Peltomaa tekee muistiinpanoja upeiden kallioiden juurella. Kuvat Xiaolan He.

◀ Nijole Kalinauskaite, Elina Manninen ja Timo Koponen Mustavuoren sammallajistoa tutkimassa

Retki Niskalan arboretumiin 6.6.

Dendrologian Seura järjestää **lauantaina 6.6. klo 10.00** alkaen tutustumisretken uudistettuun Niskalan arboretumiin Pohjois-Helsingissä Haltialan ulkoilualueella. Oppaina Antti Autio ja Jussi Lähteenmäki. Torpparinmäen bussin 67 päätepysäkillä on Niskalaan noin kahden kilometrin kävelymatka. Busseilla 68, 620, 650 ja 652 pääsee Vantaanjoen toiselle puolelle Tammistoon, josta on saman verran kävelymatkaa. Auton voi jättää Haltialan kartanon pysäköintipaikalle Kuninkaantammentielle.

Villejä erikoisuuksia

Parhaiden lehtojen **tesmayrtti**, *Adoxa moschatellina*, valtaa keväisin mattoina Kaisaniemen puutarhan arboretum-osassa vanhan kannon ympäristön ja rodopensaiden alustat. Kukaties se on täällä alkuperäisellä kasvupaikallaan entisessä rantalehdossa? Kesän edetessä tesmayrtti lakastuu kiurunkannusten tapaan näkymättömiin.

◀ Tillandzin 1600-luvulla käyttämä nimi *wähä carva ruoho* kuvaa koreilematonta ulkoasua, englanninkielinen nimi *Town hall clock* kukintoa. Kuvat LH 12.5.2015.

▼ Ketonukin arvellaan olevan 'Heinolan kantaa' ja kulkeutuneen paikalle uhanalaisten ketokasvien tutkimushankkeen yhteydessä 1980-luvulla. Kuvat LH 26.5.2015.

Rauhoitettua, erityisesti suojeltavaa ja erittäin uhanalaista **ketonukkaa**, *Androsace septentrionalis*, voi ihastella keväisin kasvimuseo-rakennuksen luoteispuolen pyörätelineiden ympäristössä. Nukin seurassa lähes samaan aikaan kukkii valkoisenaan toinen ketokasvi kevätkynsimö, *Erophila verna*. Nämäkin kaunokaiset katoavat maan päältä kesän tullen.

Huippuharvinaisen uustulokkaan **harsulemmikin**, *Myosotis sparsiflora*, tapaa vuosittain Unioninkadun portilta lähtevän pääkäytävän vierellä kukkapenkissä (tänä vuonna myrkkyliljoja) ja hiekkatien varsillakin. Nyt puutarhurit ovat luvanneet jättää lemmikin rauhaan kitkemiseltä.

◀ Harsulemmikki on tallennettu museonäytteeksi Helsingin yliopiston kasvitieteellisestä puutarhasta jo vuonna 1961 (A. Saarisalo, näyte OULU). Kuvat LH 12.5.2015.

Botanicum 6/2015
ilmestyy torstaina 18.6.
Aineisto toimittajalle 16.6.
mennessä.